| | | |
|---|---|---|
| پایه و رشته: دوازدهم/ تجربی و ریاضی<br>نام و نام خانوادگی: | بسمه تعالی<br>وزارت آموزش و پرورش<br>اداره آموزش و پرورش شهرستان آمل<br>**دبیرستان فرزانگان آمل** | نام درس: دین و زندگی<br>نام دبیر: فضل الله نژاد<br>تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۴<br>مدت امتحان: ۷۰ دقیقه |

| بارم | شـــــــرح ســـؤال | ردیف |
|---|---|---|
| الف | **با توجه به آیات و حدیث به سؤالات پاسخ دهید.**<br>۱. نتیجه و بازتاب اعتقاد به آیه شریفه «ولله ما فی السّماوات و ما فی الارض» کدام یک از مراتب توحید است؟<br>۲. آیه «من جاء بالحسنه فلهُ عشرُ امثالها و من جاء بالسیئهٔ فلایجزی الا مثلها و هم لایظلمون» اولاً اشاره به کدام سنت الهی دارد؟ ثانیاً عام است یا خاص؟<br>۳. آیه شریفه «ذلک بما قدمت ایدیکم و ان الله لیس بظلام للعبید» اشاره به کدام شاهد اختیار دارد؟<br>۴. علت نهی پیامبر اکرم (ص) در حدیث «لاتفکروا فی ذات الله» چیست؟ | ۰/۵<br>۰/۵<br>۰/۵<br>۰/۵ |
| ب | **ص / غ (درستی یا نادرستی) جمله‌های زیر را مشخص کنید.**<br>۱. «رابطه علیت توسط خود خداوند طراحی شده و به اذن و اراده اوست» این جمله اشاره به توحید در ربوبیّت دارد. ص☐ غ☐<br>۲. جریان تکفیری‌ها بزرگترین ضربه را بر اسلام وارد کرده و سبب تنفر برخی از مردم جهان از دین اسلام شده است. ص☐ غ☐<br>۳. «اگر به کسی زیان رسانده‌ایم آن را جبران می‌کنیم.» این جمله به احساس رضایت یا پشیمانی از شواهد اختیار انسان اشاره دارد. ص☐ غ☐<br>۴. اگر انسان ایمان به خدا و بندگی خود را اعلام کند بنا به سنت املاء وارد آزمایش خاص می‌شود.<br>ص☐ غ☐ | ۱ |
| ج | **جای خالی را با واژه‌های مناسب کامل کنید.**<br>۱. عمل را از جهت کیفیت کمیت، زمان را طوری انجام دهیم که خدا می‌خواهد یعنی دارای حُسن ..... است.<br>۲.. میان بعد فردی و اجتماعی توحید رابطه .....برقرار است.<br>۳. خداوند با .....خود اندازه و حدود مخلوقات را تعیین می‌کند که نشانگر تقدیر الهی است.<br>۴. در حدیث حضرت علی (ع) « ما رأیت شیئاً الا و رایت الله قبلهُ و بعدهُ و معهُ» مقصود امام (ع) از مَعَهُ نیازمندی ما در .....<br>۵. بیت «آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار» اشاره به یکی از راه‌های تقویت اخلاص .....دارد.<br>۶. در علل .....هر یک از عوامل با همکاری یکدیگر مشارکت می‌کند و هر کدام نقشی متفاوت دارد؟ | ۰/۲۵<br>۰/۲۵<br>۰/۲۵<br>۰/۲۵<br>۰/۲۵<br>۰/۲۵ |

| | | |
|---|---|---|
| | جمع نمره | ۱۶ |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| نمره ورقه: | با عدد | | نمره تجدیدنظر : | با عدد: | |
| | باحروف | | | با حروف : | |
| نام‌دبیروامضاء | تاریخ | | نام دبیر و امضاء | | تاریخ : |

www.kanoon.ir

| ردیف | شـــــــرح ســـؤال | بارم |
|---|---|---|
| ۱ | **د) کشف ارتباط (هر یک از موارد راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد. (دومورد اضافی است)**<br>۱. گاهی در مقابل چندین راه دچار تردید می‌شویم.<br>۲. برو این دام بر مرغی دگر نه<br>۳. علت‌ها در یک ردیف و مستقل نیستند.<br>۴. تعداد الکترون هر عنصر<br>الف) طولی<br>ب) عرضی<br>ج) نفوذ ناپذیری در برابر شیطان<br>د) تقدیر الهی<br>هـ ) تفکر و تصمیم (شاهد اختیار)<br>و) قضا | د |
| ۰/۵<br>۰/۵<br>۰/۵<br>۰/۵<br>۰/۵<br>۰/۵ | **هـ) به سوالات پاسخ کوتاه دهید.**<br>۱. بدون پذیرش چه چیزی هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری انسان پدید نمی‌آید؟<br>۲. عقیده به توانایی پیامبر (ص) و اولیای دین در برآوردن حاجات چه وقتی موجب شرک است؟<br>۳. چرا رسیدن به معرفتی برتر و عمیق برای جوانان و نوجوانان هدفی قابل دسترس است؟<br>۴. منظور از بت درون و بت بیرون چیست؟<br>۵. چه عواملی موجب نزول بلا و عدم استجابت دعا را به دنبال دارد نام ببرید و نام این سنت چیست؟<br>۶. هر انسان بر اساس چه چیزی خدا را می‌یابد و حضورش را درک می‌کند؟ و ثانیاً یکی از راه‌های درک وجود و شناخت خدا که در قرآن آمده را نام ببرید. | هـ |
| ۱ | **و) تعریف اصطلاحات:**<br>۱. سنّت توفیق الهی : ۲. حکمت | و |
| ۰/۵ | **ز) گزینه مناسب**<br>۱. طبق آیه «و من الناس من یعبدالله علی حرف فإن اصابه خیر اطمأنَّ به و ان اصابته فتنه انقلب علی وجهه...» اشاره به کدام سنت دارد؟ عام است یا خاص<br>الف) امداد – عام ب) املاء و استدراج – خاص ج) ابتلاء – عام<br>۲. عامل درونی که در کسب توفیق نقش دارد چیست؟<br>الف) نصرت و هدایت به دنبال تلاش ب) داشتن روحیه حق پذیری ج) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی | ز |
| ۰/۵ | **به سؤالات پاسخ تشریحی دهید.**<br>۱. چگونه راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او ما را در رسیدن به حقیقت بندگی و اخلاص یاری می‌کند؟ | ح |
| ۱ | ۲. چهار ویژگی انسان موحد را بیان کنید. | |
| ۱ | ۳. چگونه هم به قضا و اراده خدا اعتقاد داشته باشیم و هم انسان را موجودی مختار بدانیم (چه رابطه‌ای بین اراده ما و خدا وجود دارد؟) توضیح دهید. | |
| ۱ | ۴. منظور از اینکه خداوند نور آسمان و زمین است چیست؟ (توضیح دهید) | |
| ۱ | ۵. چرا خداوند در آفرینش جهان شریکی ندارد؟ استدلال کنید. | |
| ۱ | ۶. بین امتحان بشری و امتحان الهی چه تفاوتی وجود دارد؟ | |
| ۰/۵ | ۷. نتایج و بازتاب شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان (سنت الهی) را بیان کنید. (۲ مورد) | |

www.kanoon.ir

به نام خدا

پاسخ دین و زندگی ۳، فرزانگان آمل (تجربی و ریاضی)

مؤلف پاسخنامه: علی اکبر افتخاری رتبه ۴ کشوری انسانی

الف)۱_ توحید در ولایت
۲_سبقت رحمت بر غضب، عام
۳_مسئولیت پذیری
۴_محدود بودن ذهن انسان و ناتوانی در شناخت ذات خدا
ب) ۱_غ ۲_ص ۳_غ ۴_غ
ج)۱_فعلی ۲_متقابل ۳_علم ۴_بقا به خداوند
۵_افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند
۶_عرضی
د) ۱_ه ۲_ج ۳_الف ۴_د
ه)۱_قانونمندی جهان( قضا و قدر)
۲_زمانی که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم.
۳_ چون پاکی و صفای قلب دارند.
۴_هوای نفس( بت درون)، قدرت های مادی و طاغوتها(بت بیرون)
۵_ظلم به دیگران و افزایش گناه اعم از فردی و اجتماعی،

www.kanoon.ir

تاثیر اعمال انسان در زندگی او
۶_بر اساس فطرت خود، تفکر در نیازمند بودن جهان در پیدایش خود به خداوند
و) ۱_در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است؛ یعنی خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک، قدم در راه حق میگذارد و در این راه سعی و تلاش میکند چنان فراهم می سازد که وی بتواند آسانتر به مقصد برسد. این امداد خاص خداوند سنت توفیق الهی نام دارد.
۲_حکمت، به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می دهد و مانع لغزشها و تباهی ها می شود.
ز)۱_ ج ۲_ب
ح)۱_نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم میکند، محبت او را در قلب تقویت میسازد و انسان را از کمک های الهی بهره مند مینماید.
۲_از نظر انسان موحد هیچ حادثه ای در عالم بی حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. از همین رو موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است. در مقابل سختیها و مشکلات، صبور و استوار است و آنها را زمینه موفقیتهای آینده اش قرار میدهد. باور دارد که دشواریهای زندگی نشانه بی مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و

شکوفایی اوست.
۳_وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی گیرد؛ در عین حال، وجود ما، اراده و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداست؛ یعنی اراده انسان، در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.
۴_خداوند نور هستی است. یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می گیرند، به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به جهان هستی می گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است. در واقع هرچیزی در این جهان بیانگر وجود خالق و ایه ای از ایات الهی به شمار می رود. در واقع هرموجودی در حد خودش تجلی خداوند و نشانگر قدرت، حکمت، رحمت و سایر صفات الهی است.
۵_این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهانند، یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده اند، به معنای آن است که هر کدام از آنها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمیتوانند کل جهان را خلق کنند.
همچنین به معنای آن است که هر یک از خدایان کمالاتی دارند که دیگری آن کمالات را ندارد وگرنه عین همدیگر میشوند و دیگر چند خدا نیستند. چنین خدایان ناقصی،

خود، نیازمند هستند و هر یک از آنها به خالق کامل و بی نیازی احتیاج دارد که نیازش را برطرف نماید.
۶_در امتحان بشری ما غالبا از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم. ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.
۷_موجب نگرش صحیح ما نسبت به تلخی ها و شیرینی ها، شکستها و موفقیتها، بیماری و سلامت و به طور کلی همه حوادث زندگی میشود و دیدگاه ما را نسبت به وقایع و حوادث جهان از دیگران ممتاز می سازد و بالاخره این شناخت در روابط ما با خدا، با خود، با خلقت و با دیگران تأثیر بسزایی دارد.